

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 106/23

V Lucemburku dne 22. června 2023

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-660/21 | K. B. a F. S. (Zohlednění *ex officio* v trestních věcech)

Ochrana základních práv: právo EU v zásadě nebrání tomu, aby bylo vnitrostátnímu soudu zakázáno zohlednit i bez návrhu porušení povinnosti neprodleně informovat podezřelého o jeho právu nevypovídat

Je však dále třeba, aby podezřelý nebyl zbaven konkrétní a účinné možnosti mít přístup k obhájci, v případě potřeby prostřednictvím právní pomoci, a aby měl – stejně jako případně jeho obhájce – právo nahlížet do spisu a namítnout toto porušení v přiměřené lhůtě

Dvě osoby, jež se v noci nacházely poblíž nákladního vozidla na parkovišti jednoho podniku, upoutaly pozornost příslušníků kriminální policie, kteří ihned zahájili vyšetřování v souvislosti s přistižením při krádeži pohonných hmot. Tyto osoby byly na místě vyslechnuty, aniž byly poučeny o svých právech, a poté byly vzaty do vazby. Až o chvíli později obdržely tyto osoby poučení o svých právech, zejména o právu nevypovídat.

V rámci trestního řízení má tribunal correctionnel de Villefranche-sur-Saône (Trestní soud ve Villefranche-sur-Saône, Francie) za to, že z důvodu tohoto opožděného poučení o právech byla porušena práva obviněných, která jsou zaručena unijním právem¹. Za těchto podmínek by prohledání vozidla, zadržení podezřelých osob a všechny úkony z toho vyplývající měly být v zásadě zneplatněny. Nicméně se jeví, že francouzský Cour de cassation (Kasační soud) vyložil trestní řád v tom smyslu, že zakazuje soudcům rozhodujícím o skutkových i právních otázkách zohlednit bez návrhu porušení povinnosti neprodleně informovat podezřelého nebo obviněného o jeho právu nevypovídat.

Trestní soud se proto Soudního dvora táže, zda unijní právo brání takovému zákazu zohlednění *ex officio*.

V rozsudku z dnešního dne Soudní dvůr rozhodl, že **zákaz**, aby trestní soud rozhodující o skutkových i právních otázkách i bez návrhu zohlednil dotčené porušení za účelem prohlášení neplatnosti trestního řízení, je v zásadě **v souladu s právem na účinnou právní ochranu a spravedlivé projednání věci**, jakož i právem na obhajobu, pokud **podezřelé nebo obviněné osoby** nebo jejich **obhájce** měli **konkrétní a účinnou možnost namítnout dotyčné porušení v přiměřené lhůtě a byl jim za tímto účelem poskytnut přístup ke spisu**.

Soudní dvůr však zdůraznil, že za účelem zajištění užitečného účinku práva nevypovídat platí tento závěr pouze **tehdy, pokud podezřelé nebo obviněné osoby měly** během lhůty, která jim je poskytnuta k uplatnění takového porušení, **konkrétně a účinně právo na přístup k obhájci**, jak je zakotveno unijním právem a **usnadněno mechanismem právní pomoci**. Soudní dvůr dále upřesnil, že i když se tytéž osoby této možnosti vzdají, v zásadě jim přísluší nést případné důsledky tohoto vzdání se, pokud k němu došlo **za podmínek stanovených unijním právem**. Unijní právo zejména stanoví, že podezřelé nebo obviněné osobě musí být jednoduchou a přístupnou formou ústně či písemně poskytnuty jasné a dostatečné informace o obsahu práva na přístup k obhájci

¹ Povinnost orgánů neprodleně informovat o právu nevypovídat je stanovena v článcích 3 a 4 směrnice 2012/13 (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/13/EU ze dne 22. května 2012 o právu na informace v trestním řízení), které byly provedeny do vnitrostátního práva.

a případných důsledcích rozhodnutí vzdát se tohoto práva a že rozhodnutí vzdát se svého práva musí být učiněno dobrovolně a jednoznačně.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění a shrnutí](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

